

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

II. évfolyam, 2. szám

2000. ÁPRILIS

Az évezred utolsó húsvétja

Szinte a kétezredik húsvétot készülünk megünnepelni. Ezt a húsvétot, amely keresztény életünk és kereszténységünk megmagyarázhatatlan misztériuma. Azt a húsvétot, amely az elsőt idézi, és amely akkora döbbenetet váltott ki. Jeruzsálem népe állt, és nem tudta felfogni és megérteni mi is történt. A ma embere is áll, és nem tudja megérteni. De mit nem tud megérteni? Ha Krisztus Úrnk ennyire szeretett, és ekkora áldozatot hozott, az ember miért nem jobb, az ember miért nem hálásabb, az ember miért nem érzi és tudatosítja, hogy meg van váltva, és nem csak ő, hanem a másik is.

A választott nép bűnei miatt fogságba került. Ott magába szállt és megtisztult. Új életfelfogással tért haza.

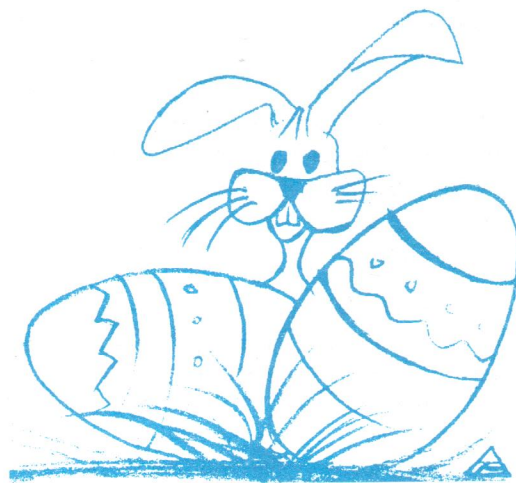
Ötven évig minket is az Isten megpróbált. Ránk telepedt egy ateista, materialista világ, mely el akarta törölni még az emlékezetünkéből is az Istent. De Isten utjai kifürkészhetetlenek. Megnyílt a sír, és föltámadt. De van-e aki fogadja, van-e aki vele együtt feltámadjon, megtisztuljon, új életet kezdjen?

Húsvét van! A nagy titok és a nagy szeretet ünnepe. Mellém merünk-e állni, és el merjük-e mondani mint Péter, hogy szeretlek Úram, van-e erőnk elmondani, hogy szeretlek uram. Vagy talán annyira kísért a múlt, annyira közömbös vagyok, hogy már föl sem merem tenni a kérdést, hogy számomra van-e húsvét, és mit jelent számomra a húsvét.

Húsvét van! Jézus újból köszönt: Békesség nektek! Keressük a találkozást vele, hogy legyen lelki béke, legyen föltámadás, legyen ismét keresztény húsvét.

A föltámadt Jézus üzenetével köszöntök mindenkit – Békesség nektek –, és kívánok sok örömet és kegyelmet!

Lajos atya

Kellemes húsvéti ünnepeket!

LEGÉNYRÍMEK

Meglócsollak, illatozzál!

Lányok, lányok gyöngyvirágok,

Azért jöttem tihozzátok,
Hogy hímes tojást párjával adjatok.

Vízipuskám készen,
Lelocsollak szépen.
Szabad-e locsolni?

Gyönyörű tavasz mosolyog az élet,
áldásokkal biztat a rózsás kikelet.
Feltámadt a Jézus mondják az írások,
ezen jeles napon buzognak források.
Én is ide jöttem ifjú létemre
hogy harmatot öntsek

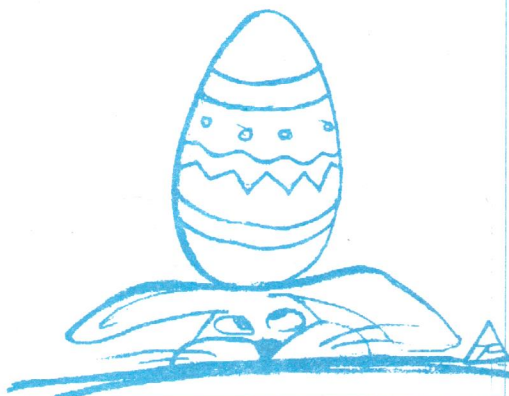
e szép növendékre.
Mert ha meg nem öntjük
e szép növendéket,
nem virágozik nekünk
jövendőre szépet.

Tapsifüles nyuszikának
igen sok a gondja,
Piros tojást, hímes tojást
jobbra-balra hordja.
Nocsak hordjad kis nyuszika,
csak vígy minden lánynak,
Kastélyban is, kunyhóban
is szívrepesve várnak.

Nyuszi szökken, bárány béget,
Indulnak a kis legények.
A lányokat meglócsolni,
Barkaággal cirógatni.

Adalékok Lövete Közbirtokosságának rendtartásáról
(Folytatás az előző lapszámából)

A közbirtokossági elnök a választott eljáróság kiemelkedő személyisége volt, akinek szerepe többek közt a gyűlés levezetésében, tárgyának ismertetésében, az indítványok előterjesztésében és a hivatalos szervekkel (mert bár az erdők és legelők szakszerű kezeléséről a közbirtokosságnak volt joga és kötelezettsége gondoskodni, mindez azonban állami felügyelet alatt történt) való kapcsolattartásban nyilvánult meg.

A pénztárnok feladata és kötelezettsége a közpénzek becsületes kezelése, a zárszámadás elkészítése és előterjesztése volt. A zárszámadást a tanácsból választott bizalmi férfiak – az elszámolás előtt – mindig tételről tételre átvizsgálták, és csak azután került az a közgyűlés elé, amelyet általában március hó. folyamán tartottak meg.

A jegyző a közbirtokosság minden eseményét, a választmányi- valamint az éves közgyűlések határozatait jegyzőkönyvbe foglalta, s azt a gyűlés végén felolvasta. A jegyzőkönyvet a már a gyűlés kezdetén megválasztott két „hitelesítő” aláírta, majd ellátták a közbirtokosság pecsétjével. A kör alakú, 3,5 cm átmérőjű pecsét felirata: LÖVETE * KÖZSÉG * KÖZBIRTOKOSSÁGA volt. A „község” szó vízszintesen középre volt helyezve. 1945 után kétnyelvű felirattal ellátott pecsétet használtak.

Az erdőgazda felelt az összes erdős területekről, amelyek a közbirtokosság tulajdonát képezték. Járt az erdőt, leltározott, elosztotta a jogosultak között a fát, ellenőrizte a tőkekitermelést, stb. Az erdőgazda mellé kisegítő erdőort választottak, akinek szintén kötelessége volt a közerdőket a lopástól és károsítástól óvni, megvédeni. A kártevőket helyben megzabolgolta, s köteles volt bejelenteni az eljáróságnál. A lelkiismeretes, pontos szolgálataért havi fizetést kapott a közbirtokossági pénztárból, s a tetten ért erdőgazdálkodóktól behajtott bünfák 50%-a is őt illette.

Közbirtokossági nagy közgyűléseket évente általában két alkalommal tartottak. Egy volt decemberben, Aprószentek napján, amikor többek között a csordapásztor- fogadás és a pásztorok bérének megállapítása történt, és egy volt márciusban. Ez utóbbi közgyűlés napirendi pontjai az előző év zárszámadásának ismertetéséből, a következő évi költségvetés előterjesztéséből, illetve a legeltetés rendjének megállapításából tevődtek össze.

A zárszámadási közgyűléseken választották – három évenként – újra a közbirtokossági eljáróságot, s döntöttek arról, hogy a közvagyon felelősség terhe alatt való kezeléséért milyen tiszteletdíjjal jutalmazták őket.

Birtokossági választmányi- vagy tanácsgyűléseket általában havonként egy-két alkalommal tartottak a községházán. A tanácsgyűléseken tárgyalt problémák részben évente, naptár szerint ismétlődő gazdasági gondok, részben pedig a közbirtokosság életviteléhez kapcsolódó határozatok voltak.

E rövid és mindenre ki nem terjedő ismertető végén hadd álljanak itt az 1923-as év jegyzőkönyveinek rövid, egymondatos tartalmi kivonatai, melyek segítségével végigkövethetjük a közbirtokossági tanács egy évnyi problémáit és gondjait: az agrárbizottság Lövétén való működésének költségei; az erdőkihágást elkövetők ismertetése és büntetése; az almási közostatlanbeli tűzifa-illetmény igénybevételének módja, a közbirto-

kosság adójának fedezése, erdőgazda- és a kisegítő erdőőr fel-fogadása, az elárverezett erdő és famennyiség árának meghatározása, az apaállatok takarmányozása, gondozása, a közpénztári hiány pótlása, a fenyőfajletmények kitermelési idejének kitűzése, legelőtakarítás ideje és mikéntje, a közbirtokosság tulajdonát képező területeken fekvő posztványolók haszonbérének megállapítása, a legeltetési idény beindítása, tűzkárosultak megsegítése, erdőőri ház építése, a közbirtokossági kaszálók fűterményeinek értékesítése, favágatás és eladás, idegen marhák felkutatása és kitiltása a lövétei legelőről, a szenkeresztbányai delelőn lévő házhelyek haszonbérének megállapítása, a legelői csempész-kaszálás büntetése, a sertéscsorda bükkerdőbeli makkoltatása, hidak javítása, fűrésznek való hely bérbeadása, fuvar- ésapidíjak megállapítása, és végül, de nem utolsó sorban a csordapásztorok, mezőőrök és az apaállat-gondozók fogadása a következő évre.

A fentiekből láthatjuk, hogy a múltban mennyi probléma és gond nehezedett a közbirtokossági eljáróság és a tanács vállára. Ezeken a gondokon azonban mindig sikerült felülemelkednie - emberi tartásának köszönhetően - a vezetőségnek.

Remélem, a nemrég újjáalakult közbirtokossági eljáróságnak is fog sikerülni.

Mihály János

Közbirtokosság

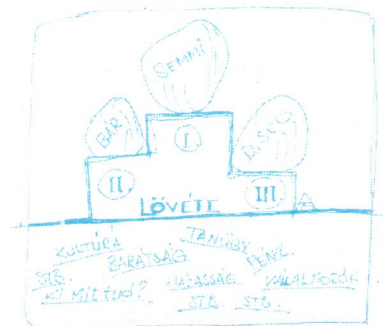
A Lövete Közbirtokosság bejegyzésének előrehaladásáról kérdeztem az illetékes személyeket. Egyed József elmondta, hogy felkutattak minden meglévő aktát, amivel a Közbirtokosság tulajdonjogait telekkönyvileg is igazolni tudják. Az alapszabályzat ki van dolgozva, amit a közbirtokosok közgyűlése jóvá is hagyott kisebb módosításokkal. Ezt lefordították román nyelvre, és átadták Marossy György székelyudvarhelyi ügyvédnek, aki vállalta az ügy bírósági lebonyolítását. Valószínű, hogy mire a kedves olvasó e lapot a kezében tartja, a Lövete Közbirtokosság már be lesz jegyezve a bíróságon.

Lázár Zoltán pénztáros beszámolt a pénzügyi helyzetről. Idáig a leendő közbirtokosoknak a 60 %-a fizette be a meghatározott pénzüsszeget. A meglévő összeg a Román Kereskedelmi Bankban van letétbe helyezve. Oda lesz betéve a további befizetésekből származó pénz is, amit az elmaradottak jó lenne, ha minél hamarabb törlesztenének.

Továbbá megjelent az 1/2000-es törvény alkalmazásáról szóló 180/2000-es alkalmazási útmutató.

Tudomásul kell vegyük, hogy a falu megtette azt, amit megtehetett, a további fejlemények már az állami hatósági szervektől függenek.

Sorbán József

Alacsony földgázvezetési láz községünkben

Megválasztásom után, még 1992 után rengetegen keresték fel a hivatalt, hogy Lovétére is földgázt kellene vezetni, és minden népgyűlésen fel is vetődött ennek a szükségessége. Ez a gondolat el is indult még 1993-ban, amikor az akkori polgármester felvállalta ennek a folyamatnak kivitelezését, és közösen Kápolnásfaluvallal el is kezdődött a felméréseket tartalmazó dokumentáció elkészítése, és a szükséges jóváhagyások megszerzése az illetékes szervektől.

Az 1996-os parlamenti választások előtt a képviselőink jelentkeztek egy olyan kimutatással, hogy a községünk a Hargita megyei községek közül az első helyen van a földgáz-igénylők terén, viszont a választások után kiderült, hogy még ezek között sem vagyunk valamilyen „okok” miatt. Ezután, szintén valaminek okán visszakerültünk az igénylők sorába, de nem elsőnek, hanem csak az ötödik helyre. Ennek köszönhetően Kápolnásfalu, akivel egyszerre indultunk 1997-ben megkapta a szükséges Kormányjóvá hagyást, és a községünk is egy évre rá.

A dokumentáció úgy volt elkészítve, hogy ennek kivitelezése az állami költségvetésből (80%-a a fővezetéknek), valamint a lakosság hozzájárulásából lesz fedezve, de az előbbi a 189/1998-as Közpénzügyek Törvénye megvonta.

A földgáz vezetésére alapítványt is létrehoztunk, amely be van jegyezve a bíróságon, és akik fizetnek rendszeresen, vagy csak fizettek, a pénzüket ennek a számláján van a bankban elhelyezve, úgyhogy nem értéktelenedik, és ez idáig ezekből a pénzekből még nem használtunk el. Az előtanulmány, valamint a technikai terv elkészítésének költségeit (amely folyamatban van) a Helyi Tanács költségvetéséből különítettük el, de már a munkálat kivitelezését a Tanács nem tudja felvállalni a lakosság hozzájárulása nélkül. Jelenleg is kb. 200 család rendszeresen fizeti havonta a 100.000 lejt, ebben benne van a bányatelepi 29 család is, annak ellenére, hogy községünkben 1200 család van!

Tudatában vagyunk annak is, hogy az elszegényedés felé tartunk (sok a munkanélküli, Magyarországon dolgozó, alacsony nyugdíjak), de községünkben közel 400 millió lejt tesz ki az alkoholra fordított összeg, ami községünkre nem vet jó fényt, és ezen összeg bizonyos részével is sokat lehetne tenni a gázvezetésnél.

Nem szabad hagynunk sem a Polgármesteri Hivatal, sem a lakosság, hogy ennek kivitelezése feledésbe merüljön akkor, amikor folyamatban van az erdők visszaadása, amely nagy értéket jelent községünk lakosságának. Ugyanakkor felkérek mindenkit, hogy ezek tudatában vegye komolyabban a gázvezetést, mert a jövődő faanyagot lehet más formában is értékesíteni azután is, miután a gáz be lesz vezetve, és egyben előre fogunk lépni az életszínvonal emelkedése felé.

Lövete 2000. 04. 03.

Mihály László, polgármester

Útunk Európa felé

Az előző lapszámunkban közzétett kép(karikatúra) érvényes még a 132-es megyei útra is, ami községünket összeköti a nagyvilággal. Valóban a Megyei Út Igazgatóság ügykezelésében van ez az út, aki kiadja karbantartását árverés útján útépítő cégeknek. Persze a megye költségvetéséből fizetik a karbantartást a nyertes cégnek.

Az elmúlt három évben az udvarhelyi Multipland cég költötte el ezt a pénzt. Hogy mire kelt el a pénz, arról a cégvezető be tud számolni, de sajnos az út állapota egyre romlott, szinte járhatatlanná vált. Ez év márciusában újra árverezték az út karbantartását, sajnálatos módon újból a Multiplandnak ítélték oda annak ellenére, hogy Lovéte, Almás, Oklánd és Homoródszentmárton polgármesterei tiltakozó levelet küldtek a Megyei Út Igazgatóságának, kifejezve elégedetlenségüket a Multiplanddal szemben.

Sajnos mi, akik itt lakunk vagyunk a szenvedő alanyok. Egy ismerős, rokon, vagy akár hivatalnok ha erre jár, megjegyzi: Ha csak nem muszáj, nem jövök ide, mert olyan rossz az út. Ez igaz, épp ezért kellett megszervezni a főút javítását közmunkával (ha más feladata is ez), hogy:

- a Posta továbbra is küldje a kocsiját(hozhassa a nyugdíjakat),
- az ingázóinkat továbbra is szállítsák munkába és haza, tudjanak pénzt keresni családjaiknak,
- hozzátartozóink ne hanyagoljanak el a rossz út miatt,
- mi is rajta járunk, használjuk úgy járművel, mint gyalog(nem mindegy, hogy a cipőnk sáros lesz-e, vagy akár meg is merül a tócsában).

Március 31-én megítélésem szerint sikeres útjavítási akció volt Lovétén, több mint százhusz személy érezte, hogy kötelességgel tartozik a felhívásnak, és részt vállalt a munkából.

A község nevében mindenkinek megköszönöm, aki időt és fáradságot vetett az akcióba járművel, fogattal vagy gyalog.

Külön megköszönöm:

- Lajos atyának, hogy ennyire sikeresen népszerűsítette az akciót,
- a vasüzem vezetőségének, hogy kedvezményes áron adta a salakot,
- András Lajosnak, amiért közbenjárt az üzem vezetőségénél a salakért és a rakásért,
- Márton Jóskának, aki fáradságát félretéve rakta egész nap a salakot a járművekre,
- azoknak, akik kézzel rakták a szekereket, mert tudom: nem volt könnyű munka!

Továbbá azoknak is megköszönöm, akiknek 31-én nem volt lehetősége, hogy kivegye részét az akcióból, de előbb, vagy később hozzájárul(t) falunk arculatának, útjainknak a javításához, a sáncok kitakarításához.

Végigjárva a Főutat és az utcákat láthatjuk, hogy javult a falunk arculata, és megértjük, hogy igényesnek kell legyünk saját magunk iránt, mástól hiába várunk nagy dolgokat, magunknak kell megteremtünk azt, ami fontos. Azt hiszem csak ez az egy járható út, akár Európa felé.

Tisztelettel és köszönettel Balázs István

Lövete természet-földrajzi jellemzői

Lövete a Hargita hegység déli nyúlványán, a Kishomoród jobb és bal partján, 600-700 m tengerszint feletti magasságban, viszonylag védett területen, egy völgykatlanban található halmaz-település. A községhez tartozó Kirulyfalu tulajdonképpen tanyavilág, amely a Vargyas, Kiruly, Tolvajos, Ángyos, Kékvize patakok mentén, illetve hatalmas kiterjedésű fennsíkokon (Kékvize, Vészmező) terül el. Földrajzi koordinátái: északi szélesség 46° 16' és keleti hosszúság 25° 25'. Szomszédai: Homoródalmás (délen és keleten), Csíkszereda (keleten), Szentegyháza, Kápolnásfalva (északon), Gyepes, Homoródszentmárton, Abásfalva, Keményfalva (nyugaton).

Területe: 10.141ha. Ebből 6.927 ha mezőgazdasági terület, az alábbiak szerint: szántó 410 ha, legelő 1924 ha, kaszáló 4593 ha, 3087 ha erdő, 22 ha patak és mocsár, 129 ha más terület az 1994-95. évi adatok alapján. A községhez tartoztak még János-bükke, Tálás-kert, Szentkeresztbánya (1950) és Lövetebánya (1968).

Folyók-patakok: Márton-patak, Fehérkút-patak a Lázon (a Nagy-Homoródba ömlenek), Kishomoród felső szakasza, Vargyas, Nemezes, Kiruly pataka, Gyepü, Kékvize, Tolvajos, Ángyos, Aranyos, Ilosza, Köves-patak. Vizüket a Homoród, a Vargyas, és Kormos gyűjti össze és mind az Oltba ömlenek.

A község magaslatai: Várhegy (830 m), Domokoshegy (835 m), Póshegye (722 m), Pokolláz (877 m), Vargyasláza (850 m), Kirulybérce (870 m), Somkőháta (900 m), Gyilkoskő (910 m), Cifrabükk (1012 m), Nagybérc (1165 m), Karulyos (1041 m).

Földtani adatok: A földtörténet újkorában több millió éven át tenger borította az egész erdélyi medencét, beleértve Lövétét is (Szarmata-tenger). Ekkor alakultak ki az üledékes kőzetek, amelyek túlsúlyban vannak a község határában: agyag, homokkő, konglomerát, kősó, opál, vasérc, mészkő. A földtörténet új korának a végén (negyedkor) vulkáni kitérések útján alakultak ki a Kelemen-havasok, Görgényi-havasok, Hargita-hegység, stb. Vulkáni eredetű kőzetünk pl. az andezit (nálunk csere-kő), a tufa, a bazalt. A vulkánok működésének utóhatásaként jöttek létre az ásványvízforrások. A község határában több mint 45 borvízforrás ismeretes. Legismertebbek: nádasszéki, szelterszi, délői (a Vargyas mentén), kirulyfürdői, Festőborvíz...

Ezenkívül van sóskút és sóforrás is.

Megjegyzés: a községben volt vaskőbánya, festékbánya és sóbánya.

Természeti katasztrófák: földcsuszamlás volt 1913-ban, 1940-ben és 1970-ben, tűzvész 1848-ban, 1878-ban és 1894-ben.

Az éghajlat mérsékelt szárazföldi. A csapadék eloszlása egyenlőtlen. Nyár elején és ősszel, okt. végén esik a legtöbb eső. A település szélétől védett, ugyanis dombok között helyezkedik el. Az évi közepes hőmérséklet 7-8 °C. Nyári átlaghőmérséklet 16-17°C. Évente 800-900 mm csapadék hull, viszonylag bő.

Természetes növényzet: Nagy kiterjedésű lombhullató erdők (csere, tölgy, bükk), a legelőkön többnyire nyírfa, csere, mogyoró, égerfa él. A magasabb vidékeken sűrű fenyőerdők vannak. A Láz-tetőn közel 200 hektáros területen vadon nő a nárcisz (népi nevén kákvirág), amely védett növény. Védett te-

rület a Hargita-ligeti tőzegláp (200×100m) ritka növényi fajokkal, pl. mocsári kőröntő és egy rovaremészítő növény, a kereklevelű harmatfű (*Drosera rotundifolia*).

Az állatvilág gazdag. Találunk vaddisznót, őzet, medvét, rókat, farkast, nyulat, különféle madarakat és rovarokat.

A világos és barna podzotalaj van túlsúlyban. Ezenkívül van meszes és agyagos talaj is. Termékenységük gyatra.

Kirándulóhelyek: Nárcisz-rét, Nádasszék, Szeltersz, Kirulyfürdő, Kalibáskő, Somkőháta.

Látnivalók: A régi stílusú épületek, a sóskút, a múzeum, a ványoló, a tőzegláp, Várhegy, a templom műemléktárgyai.

András József

Van - de meddig?

Lövete két testvértelepüléséről van szó. Hiába voltak akadémikusok személyek, vezetők, akik nem akarták ezen kapcsolatok kialakítását, végül mégis létrejött Domaszékkel a testvér-települési szerződés, és Budakalászzal várhatóan idén augusztusban lesz aláírva.

Csak hogy most is az történt, ami általában Lövétén szokott: keresni kezdték a hibákat. Egyre többen kérdezték, hogy: - Mi haszna Lövétének belőle? - Kinek és miért kellett? - Miért próbálják egyesek kisajátítani ezeket a kapcsolatokat? stb.

Mindenkinek tudni kell, hogy akik ezen kapcsolatokért harcoltak, azokat a következő dolgok vezérelték:

- Ha csak egy ember megy ki tapasztalatot szerezni, már akkor is nyer a község. Ha csak kevés %-át alkalmazza itthon a tapasztaltaknak, már az is fejlődés.

- Ha csak lelki, elméleti támogatást, útbaigazítást adnak, már az is óriási segítség. Nem kell rögtön pénzáttömlésztésre gondolni egy ilyen kapcsolat megteremtésekor!

- Ha egyes emberek próbálják is saját céljaikra kisajátítani ezeket a kapcsolatokat, még akkor is a község javára van. Mert ha a lakosok gazdagnak, akkor fejlődik a település is. De reméljük, hogy az egyéni érdekek nem kerülnek a közösségi érdekek fölé!

- Arra is gondoljunk, hogy a világon van két olyan település, amely néha Lövétére is figyel és gondol. Úgyanakkor léteznek olyan emberek, akik veszik a fáradságot, hogy megnézzék a mi sáros, szemetes községünket, a mi ünnepeinket, szokásainkat és elhalványuló hagyományainkat.

Ha a felsoroltakat jól átgondoljuk, arra a következtetésre jutunk, hogy hiba lett volna ezeket elszalasztani. Viszont hol volt a község eddig? Miért csak most sikerült ezeket a kapcsolatokat létrehozni? S most is a külföldiek léptek először. Lehetne nagyon sok ilyen kapcsolatunk már, ha hamarabb lépünk, vagy ha meglévőket megőrizzük, ápoljuk! Mert ilyen turisztikai adottságok után sok település érdeklődött volna, és érdeklődne most is.

Tehát ha már sikerült kialakítani, akkor ezeket a kapcsolatokat ápolni, elmélyíteni és őrizni kell! Ne feledjük, hogy ha megszakadnának ezen kapcsolatok, akkor Lövete lenne a legnagyobb vesztes. Éppen ezért itthon is, idegenben is mindenkinek gondolni kell arra, hogy egy községet képviselnek! Minden szavuk, tettük és viselkedésük Lövete javát vagy kárát szolgálja. Nem szabad senkinek a községünk becsületét lejártni! Így is elég sok hibánk, hiányosságunk, lemaradásunk van, tehát semmi szükség arra, hogy ezeket rossz viselkedéssel tetőzzük!

Ennek a kiküszöböléséért fontos lenne megválogatni azokat az embereket, akik községünket képviselik. S talán még fontosabb, hogy az emberek pontosan ismerjék, hogy hogyan kell ilyen helyzetben viselkedni!

Reméljük, közös erőfeszítéssel újabb kapcsolatokat fogunk a meglévők mellé kialakítani, és ezeket Lövete, valamint az itt lakók javára fordítani!

Györgylőrincz Ernő

Vélemények a szarvasmarha-kiállításról

A május 14-i szarvasmarha-kiállításról kérdeztem az embereket.

A kérdés a következőképpen hangzott.

– Mi a véleménye a szarvasmarha-kiállítás szervezéséről?

A válaszokat most Önök is elolvashatják.

OL: – Ideje, hogy elinduljunk a holtpontról a mezőgazdasággal és az állattenyésztéssel. Végre hallasson magáról Lövete ilyen szempontból is!

Gyl: – Nekem éppen jókor jön. Mostanában szeretnék tehenet vásárolni. Lesz alkalmam válogatni a szebbjéből, a javából.

MJ: – Most legalább meglátjuk, milyen egy ilyen kiállítás.

FI: – Jó ötlet. Lásson végre az ember valami szépet, hasznosat!

ML: – Fejlődni kell, nagyon le vagyunk maradva. Ismerkedni kell mindennel és mindenkivel. Remélem, így lehetőség lesz összeköttetésekre és az állatállomány feljavítására. Véleményem szerint az almási is nagyon jó volt, de ez még jobb lehetne, mert az ottani hibákból is csak tanulni lehetett.

OJ: – Szükség van rá! Én tagja vagyok a szervezetnek. Ettől a rendezvénytől azt remélem, hogy bővül majd a társulatunk tagsága.

MJ: – Jó dolog lesz. Sokunknak az a véleménye, hogy a zsűri tagjai ne csak környékünkől kerüljenek ki, hanem távolabbi helységekből is. Így igazságosabb lehetne a döntésük.

Gyl: – Mindenképpen meg kell rendezni. Ettől függ, hogy támogat-e tovább a svájci cég, vagy nem. Kritérium kell legyen az, hogy csak azt az állatot szabadjon kiállítani, amelynek a gazdája tagja az egyesületnek.

MI: – Volt másutt is, legyen itt is!

MJ: – A múlt rendszerez képest ez fejlődést jelent. Akkoriban ilyenről nem lehetett hallani. Látnunk kell egymást, hallanunk kell egymásról, tanulnunk kell egymástól!

Kívánok a gazdáknak szép eredményeket és a szervezőknek, rendezőknek erőt, kitartást!

Kérdezett: Ladó Herta

Vidék és gazdálkodás

Ha valaki nézi a tévét, majdnem naponta láthat olyan ismeretterjesztő filmet, mely arról szól, hogy a táj lakója miként illeszkedik be abba a tájba, ahol él.

A tévé egy másik jellegzetes műsora a gazdasági tudósítókorról szóló műsor, mely gyakran taglalja a mezőgazdaság tájgazdálkodási szerepét.

Miért is írom le ezeket a gondolatokat? Mert úgy érzem, lenne tennivalója Lövétének is azon az úton, mely út a tájgazdálkodáshoz vezethet.

De mit is jelent valójában a tájgazdálkodás?

A tájgazdálkodás fogalma nem egy éppenséggel új keletű dolog, és arról szól, hogy nem minden területen lehet ugyanazt a növényt ugyanolyan minőségben és mennyiségben megtermelni, és nem minden állatot lehet mindenütt tenyészteni és tartani. Részleteiben itt arról van szó: hogyan is csináljam azt, hogy jobban, gazdagabban, kevesebb munkafelhasználással, egészségesebben éljek. Azt hiszem, mindenki számára ismert az a tény, hogy a fejlődés alapját a műszaki fejlesztés jelenti – ha nincs géped lassabban haladsz a munkával -, de ez nem szűkül le csupán a gépekre, berendezésekre. A műszaki fejlesztés magába foglalja a biológiai, tenyésztési, termesztési tulajdonságok javítását is. Mindezt azért fontos tudni, mert nem mindegy, hogy a földembe milyen növényt vetek, ültetek, mert az a növény, amely jó termést ad pl. az alföldön, nem biztos, hogy nálunk is jó termést fog adni. Ami még ide tartozik az állattenyésztés terére vonatkoztatva, és amit a gyakorlat is igazolt, az körülbelül így hangzana: Ne vegyél meg magas biológiai és tenyészértékkel rendelkező tehenet, melyik nem e vidéken született, mert nem biztos, hogy tud alkalmazkodni az itteni feltételekhez! Ha az állományt mégis nemesíteni akarjuk, annak a legjobban járható útja az, ha kihasználjuk a mesterséges beondozás adta lehetőségeket, így elérhetünk jobban termelő állatokat. Fontos tudni azt is, hogy a nagyobb biológiai értékkel rendelkező állatok több odafigyelést és pontosabb takarmányozást igényelnek, máskülönben a termelésük nem éri el az itt létező fajta termelési szintjét sem.

Ha a tájgazdálkodást szeretném bírálni konkrétan Lövete határában, talán annyi mondható el, hogy túlzottan kevés vett takarmány található, nagyon szervezetlen a legelőgazdálkodás – majdhogynem nincs is ilyen, csak legelőhasználás-, és majdnem teljesen hiányoznak a tehéncsordák optimális tejtermelésére irányuló előretervezések, és az ezzel kapcsolatos kivitelezések (néhány gazda kivételével).

Véleményem szerint a felsorolt dolgok talán a következő okok miatt nem valósíthatók meg Lövétén:

- az év elején meghatározott dolgokat, szabályokat nincs ki betartassa a betartandó felekkel,

- nem is gondolkodunk azon, hogyan lehetne a legelőinket jobban kihasználni,

- utoljára írom, de a legnagyobb talán az érdektelenség.

Úraim, tegyünk lépéseket az irányban, hogy történjenek pozitív változások falunkban, mert ha akarunk, tudunk jót is tenni annyi erővel, amennyivel rosszat teszünk saját magunknak!

L.L. Tamás

Szarvasmarhatartók figyelmébe!

A lövétei beondozó pont az állategészségügytől Gábos Árpád lakására, Lövete 355-ös házsám alá költözött. Ezentúl itt részesülhetnek a mesterséges beondozás előnyeiben.

Kinek ünnep március 15. ?

Százötvenkét évvel ezelőtt magyar elődeink keserves harcokat vívtak azért, hogy saját hazát, saját otthonot teremtsenek, életüket maguk irányíthassák. A harcuk nem hozott teljes sikert követeléseik tekintetében, de nem volt eredménytelen. Ma március 15-e a világ összes magyarjának az ünnepe. Szerke a nagy világon mindenütt, ahol élnek magyarok, megemlékeznek és tisztelegnek elődeink nagysága előtt. Úgy érzem, Lövétének nincs szégyellni valója, megtette ami tőle várható volt. Községünk képviseltette magát a székelyudvarhelyi Vasszékely emlékmű avatásánál, valamint a budakalászi megemlékezésen. E napnak tiszteletére szervezett rendezvényeken, örömeinkre, majd az egész falu jelen volt. Az ünnepség délután öt órakor kezdődött szentmisével, amelyre elég sokan előkerítették a lövétei székely ruhát. Az ünnepi megemlékezés a Hősök Sírjánál folytatódott a koszorúzással, amit az eleredő eső sajnos megzavart. Így a Kultúrházban folytatódott a műsor. Itt került sor a Petőfi emléket felidéző verses-zenés előadásra. Örömmel nyugtáztuk, hogy ennek az előadásnak az üzenete olyan megértő közönségre talált, amelyik át tudta érezni március 15-nek a jelentőségét, ami a forradalmi szellemiségben nyilvánul meg. Az örökös tenni és változtatni akarásra szükség van nem csak az ünnepnapokon, hanem a hétköznapjainkban is.

De mégis, mintha nem minden ember számítana magyarnak Lövétén. De miért is?

Az egyház tanítása így hangzik: Az ünnepnapot pihenéssel és szentmisével szenteld meg! Mi, akik ezer éves magyar keresztényeknek valljuk magunkat teljesítettük e feladatunkat?

Mindezt azért írjuk le, mert ha valaki március 15-én kinézett a mező irányába láthatta, hogy vannak, akiknek sokkal fontosabb az egy székér trágya (gané) elvitele otthonról, mint e nap üzenete. Elődeink hagyatéka: a megmaradás iránti elkötelezettség.

Kedves olvasók! Az a nép vagy nemzet, akinek nincsenek ünnepei, vagy ünnepeit nem tarja meg, az elvész, megszűnik, felszámolódik, felszámolja a történelem!!!

Figyeljünk hát oda, hogy mikor mit teszünk!

L.L. Tamás, Sorbán József

Közüvélemény-kutatás

Az előző számunkban meghirdetett közvélemény-kutatás eredményei: Összesen 428 darab újságot vásároltak meg. A felmérésre érkezett válaszok száma: 101.

Polgármesternek javasolták (zárójelben a szavazatok száma): Balázs István (71), Egyed József (11), Mihály László (10). Továbbá egy-egy szavazatot kaptak: Györgydeák Lajos, Lázár Zoltán (Boros), Györgylőrincz Ernő, Lázár István, Sorbán József.

Tanácsosnak javasolták: Egyed József (47), Sorbán József (25), Molnár József (14), Györgydeák Lajos (13), András József (13), Balázs István (10), Pál Csaba (10), Orbán Ignác id. (9), Györgylőrinc Ernő (8), György Ignác Céci (7), Márton Margit (6), Mihály Dénes (5). Továbbá 4-4 szavazatot kaptak: Egyed Vince, András Levente, András Lajos (Pista). 3-3 szavazatot kapott 7 személy, kettőt-kettőt 14 személy, és egyet-egyet 48 személy.

E közvélemény-kutatás célja csak a falu mozgósítása volt, a jelölések gondolati előkészítése. A javaslatok nem számítanak hivatalos jelöléseknek!!

A kis hontalan (avagy ébredj, Lövété)

Szól az esti harangszó, hó borítja az utcákat, háztetőket. A hóban kiscigerekcipő nyomai látszanak Vajon ki az, aki kiengedte vagy kiküldte kiscigereket az utcára?

Amikor már a vele egykorú gyerekek puha ágyban alusznak, Zoltán egy hideg kocsma asztalán alussza az igazak álmát. Reggel, amikor felébred újra elindul, céltalanul bolyong az utcákon. Könyörületes lelkek töltenek egy pohárka tejet, és talán adnak egy kiflire való pénzecskét neki. Az évszakok változnak, de az ő sorsa változatlan. A vele egykorúak talán éppen János Vitézről tanulnak, de ő a nevét se tudja leírni.

Hogy mi lesz a sorsa ennek a kiscigereknek, azt mindenki sejtí, de a segítséget nyújtó kéz még mindig késik. Közben a gyerek kórházba kerül, mert a hideg tél nem kegyelmez, és megfagynak a kis lábai.

Úgyebár, elgondolkodunk: - talán a társadalom, vagy éppen ennek egyik szerves része - a család, vagy éppen a környezet (Mi?) hibás a napjainkban egyre inkább előforduló ilyen esetekért.

És persze arra is gondolunk, hogy tulajdonképpen mit is kellene tenni ezért a gyerekért, aki most nézi a kórház fehér falait és arra gondol, hogy végre ő is puha ágyban alszik, meleg ételt eszik, és nem vágyik vissza a rideg világba, ahol részeg emberek rúgják be a kocsma ajtaját, és dühösen kiáltanak rá.

Lázár Zoltán-Boros

Na, mi újság?

- Alakulóban a Lövétei Ifjúsági Szervezet. Megtörtént az alapító tagok összeírása és beindult egy képzéssorozat, mely közösségfejlesztéssel és pályázattal foglalkozik. Ez a képzés ingyenes, melyre még várunk jelentkezőket.

- A lövétei Kákvirág néptánccsoport a bemutatkozó előadása után Oklándra is ellátogatott, ahol a lövétei fellépéshez hasonló sikert aratott. Jó visszajelzés az a tény, hogy a csoport újabb tagokkal bővült, mert ebből is látszik, hogy a népi kultúra nem veszítette el időszerűségét.

- Május 14-én szarvasmarha-kiállításra kerül sor Lövétén, mely kirakóvásárral lesz egybekötve.

- Április 22-én de. 9 órától kiállítás nyílik a helyi Kultúrotthonban a gyerekek munkáiból, ahol Föld napja alkalmából rajzokat, húsvét alkalmából pedig díszített tojásokat láthat az ide látogató közönség. A kiállított munkákat előzetesen értékelik. A megnyitón kerül sor a díjak átadására is.

- Újrakezdte rendszeres működését a lövétei Községi Könyvtár 2000. március 13-án. Új könyvekkel gyarapodva áll az olvasók rendelkezésére. A könyvtár nyitva tart munkanapokon du. 5-9 óra között.

- Vendégszereplést tartott az Udvarhely Néptáncműhely és a kolozsvári Keljfeljancsi Komédiás Kompania. Sajnálatos módon az udvarhelyiek előadása kevés számú érdeklődőt vonzott, pedig lett volna látnivaló.

- Húsvét napján a Kultúrotthon bált rendez. Zenél a farsangi bálók alkalmával bemutatkozott udvarhelyi zenekar.

Kiadja a Lövétei Polgármesteri Hivatal
Nyomta az Alutus nyomda

Megjelent Egyed József támogatásával

Felelős szerkesztő: Sorbán József